Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

Aeres VMBO Buitenpost

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028

Programma Toetsing en Afsluiting VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028

Inleiding

Welkom in de bovenbouw van Aeres VMBO Buitenpost. Nu je in klas 3 zit werk je al aan je diplomering want in het derde jaar start het eindexamen al voor een aantal vakken.

Het eindexamen van een vak bestaat uit:

- een schoolexamen, of
- een schoolexamen en een centraal eindexamen, of
- een schoolexamen en een centraal schriftelijk en praktisch examen

De onderdelen die je voor je schoolexamen moet doen worden beschreven in dit PTA, het Programma van Toetsing en Afsluiting. In Somtoday zie je de resultaten voor de schoolexamen onderdelen in je ‘Examendossier’.

Elk vak heeft een PTA met toetsen of onderdelen, hierbij staat beschreven wat je moet leren en hoe je schoolexamencijfer tot stand komt. De meeste vakken hebben een PTA van één schooljaar. Bij vakken met het schoolexamen in jaar 4 tellen de cijfers van jaar 3 mee voor de overgang. In Somtoday zie je cijfers die tellen voor de overgang in je ‘Voortgangsdossier’.

Bij een enkel vak tellen niet alle toetsen mee voor het schoolexamen. Deze vakken hebben ook toetsen die niet meetellen voor het eexamen, maar alleen in het voortangsdossier meetellen. In Somtoday zie je deze cijfers in je ‘Voortgangsdossier’. Het voortgangsdossier in klas 4 wordt gebruikt voor het bepalen van de flexlessen en extra onderwijsondersteuning.

In dit boekje staat handige informatie en alles wat er de komende twee jaar van je wordt verwacht om je diploma te kunnen halen. De informatie in dit boekje heeft alleen betrekking op leerjaar 3. De informatie voor leerjaar 4 ontvang je aan de start van dat leerjaar (volgend schooljaar).

We wensen je heel veel succes!

Namens het hele onderwijsteam,

Wiranda Stam

Informatie over het schoolexamen

Toetsen - één jaar schoolexamen

1-jarig PTA

Bij alle vakken horen de cijfers en beoordelingen op alleen de toetsen van jaar 3 of alleen de toetsen van jaar 4 bij je examen; dit is een schoolexamen met een 1-jarig PTA. De vakken die je in jaar 3 in het PTA krijg, volg je in klas 4 niet meer. Deze vakken sluit je dus in jaar 3 al af.

Voortgangsdossiers (jaar 3 en voor een enkel vak in jaar 4)

Sommige vakken hebben naast PTA toetsen ook voortgangstoetsen. Deze toetsen tellen niet mee voor het schoolexamencijfer (en staan dus niet vermeld in dit PTA). Ze tellen wel mee in de voortgang, cijferbespreking en bepaling voor flexlessen. Jaar 3 geldt voor de meeste vakken een voortgangscijfer. Op basis van deze cijfers bepalen we of je door mag naar jaar 4. Ook de vakken met een PTA cijfers spelen hier in mee. Sta je voor CKV onvoldoende kun je niet door naar leerjaar 4. In Somtoday zie je de cijfers die tellen voor de overgang in je ‘Voortgangsdossier’.

PTA keuzevakken

Er is binnen Aeres ervoor gekozen om de PTA toetsen voor de keuzevakken in leerjaar 3 te plaatsen. Dit betekent niet dat elke toets in leerjaar 3 wordt gemaakt. Het kan zijn dat voor sommige keuzevakken de toets in leerjaar 4 wordt afgenomen.

Algemene vaardigheden zijn onderdeel van het schoolexamen

Naast de onderdelen die je afsluit met een toets of opdracht werk je in de lessen van ieder vak, tijdens LOB, in coachtijd en bij stages ook aan de volgende vaardigheden, die onderdeel zijn van het schoolexamen:

1. Werken aan vakoverstijgende thema's;
2. Leren uitvoeren;
3. Leren leren;
4. Leren communiceren;
5. Leren reflecteren op het leer- en werkproces;
6. Leren reflecteren op de toekomst.

Deze vaardigheden rond je af in het LOB PTA in klas 4.

Oriëntatie op leren en werken

Ook komt bij ieder vak oriëntatie op leren en werken aan bod (eindterm K1). In de les komt de theoretische kant aan bod: hoe het vak in de maatschappij en bij verschillende beroepen handig is. De praktijk van ‘leren werken’ komt tijdens stage aan bod. Oriëntatie op leren en werken wordt afgetekend d.m.v. onderdeel Stage in het LOB-PTA.

Periodes en examenreglement Aeres VMBO Buitenpost

Jaar 3	Data	SE week	Inhaal	Herkansing
Periode 1	17-08-26 t/m 20-11-26	07-12-26 t/m 11-12-26	04-12-26 Inhalen en achterstanden wegwerken / 15-12-26 Inhalen toetsweek	07-01-27
Periode 2	23-11-26 t/m 05-03-27	Geen toetsweek	23-04-27 Inhalen en achterstanden wegwerken	23-04-27
Periode 3	08-03-27 t/m 08-07-27	07-06-27 t/m 11-06-27	15-06-27 Inhalen en achterstanden wegwerken	17-06-27 Herkansing voor overgang (Periode 1, 2, 3)

De periodeverdeling van leerjaar 4 wordt in het begin van het schooljaar 2027-2028 gepubliceerd.

Regels bij absentie schoolexamen

Als je een toets of een ander onderdeel van het schoolexamen niet kunt maken, bijvoorbeeld wegens ziekte of door bijzondere omstandigheden moeten je ouders/verzorgers je vóór aanvang van de toets ziekmelden of toestemming vragen voor je afwezigheid bij de teamleider. De vakdocent biedt de gelegenheid tot het inhalen van het schoolexamen of het onderdeel (zie het examenreglement voor absentie bij een centraal- of schoolexamen).

Schoolexamenwerk op tijd inleveren - punctualiteit

Praktische opdrachten en Handelingsdelen moet je op tijd afronden en inleveren. Plannen en op tijd je werk afronden is een belangrijke competentie, daarom weegt 'punctualiteit' (op tijd zijn) in de beoordeling bij deze PTA-onderdelen. Lever je zo'n opdracht in na de inleverdatum, dan zorgt het onderdeel punctualiteit voor puntenaftrek:

per dag te laat gaat 0,4 punt van je cijfer af, tot een maximum van 2,0 punten.

Als het werk na vijf werkdagen nog niet is ingeleverd, moet de leerling iedere dag op school aan het verslag of werkstuk werken tot het af is. Hiervan worden de ouders door de vakdocent op de hoogte gebracht. De examencommissie wordt door de vakdocent ingelicht. Om over te kunnen naar klas 4 moeten alle PTA's van klas 3 afgerond zijn, CKV afgerond zijn met minimaal een voldoende en alle voortgangstoetsen moeten afgerond zijn. Na de deadline kun je het schoolexamen niet meer afronden en kan de school je niet toelaten tot het 4e leerjaar.

Herkansingen SE

Of een toets herkanst kan worden, staat in het vak-PTA; een ‘ja’ betekent niet dat je iedere toets opnieuw kan doen, slechts dat je de betreffende toets volgens de herkansregels kunt kiezen als te herkansen toets. Na een herkansing geldt altijd het hoogste cijfer dat is behaald. Bespreek met je coach welk vak/welke toets jou bij herkansing de beste kansen geeft. De vakdocent of LEC besluit over welk deel van de stof de herkansing gaat. Je herkansing vervangt het cijfer van één toets. Bij langdurige ziekte of bijzondere omstandigheden kan de directeur, op advies van de LEC, een kandidaat extra herkansing(en) toekennen.

Herkansingsregeling

SE praktijk keuzevakken (BB, KB & GL):
Het schoolexamen voor de keuzevakken voor het vak groen wordt voor 2 keuzevakken afgerond in leerjaar 3. De overige 2 keuzevakken voor BB en KB worden in leerjaar 4 afgerond. Voor GL zijn er maar 2 keuzevakken en die worden beide in leerjaar 3 afgerond. De herkansingsregeling voor de keuzevakken is beschreven in het Examenreglement Aeres VMBO. Bij het niet afronden van een keuzevak in leerjaar 3, kun je niet toegelaten worden tot jaar 4. Bij langdurige ziekte of bijzondere omstandigheden kan de directeur, op advies van de LEC, van deze regel afwijken.

Praktijkgericht vak groen (GL), profielvakken (LWT, BB en KB) en AVO-vakken:
Wanneer periode 1 is afgesloten, mag je van deze periode één herkansing kiezen mits herkansbaar.
Wanneer periode 2 is afgesloten, mag je van deze periode één herkansing kiezen mits herkansbaar.
Wanneer periode 3 is afgesloten, mag je van periode 1, 2 of 3 één herkansing kiezen mits herkansbaar.

Berekening schoolexamencijfer

Het schoolexamencijfer is het gemiddelde van alle toetscijfers. Hoe vaak een toets meetelt in de berekening zie je bij de weging (toetscijfer x weging). Een PO of HD wordt ook op punctualiteit beoordeeld. Het schoolexamen-eindcijfer is pas definitief als ook alle opdrachten met ‘behaald’ zijn beoordeeld.

De Locatie Examencommissie (LEC)

Op school zijn een aantal mensen het hele jaar bezig om de examens goed te regelen. Zij controleren of iedere leerling alle schoolexamens heeft gemaakt, of er bijzonderheden zijn en dat er bijvoorbeeld laptops met voorleesoptie zijn voor dyslecten. Dit groepje noemen we de LEC. Je kunt bij de LEC terecht met vragen over de afname en regels rond het school- en centraal examen. Bij ons op school zitten in de LEC:

Een voorzitter: M. Kroon (iov J. Donkers)
De examensecretaris: W. Stam
Leden: J. vd Pol, H. Tjoelker
Ook zijn de medewerkers van de administratie onmisbaar om jou een diploma uit te kunnen reiken, dit zijn op onze locatie: K. de Roij en L. Bakker (ter vervanging van E. Saakstra)

Commissie van Beroep voor de examens

Postbus 245
6710 BE Ede
Als je bezwaar hebt op een genomen maatregel, dan kun je terecht bij de commissie van beroep.

Procedure na aanvraag herkansing

SE: na afloop van de periode word je geïnformeerd over de procedure SE-herkansingen
CE: na het bepalen van de uitslag voor het examen: als je op basis van je cijfers het eindexamen niet behaalt met je resultaten, dan krijg je een advies voor het inzetten van de herkansing volgens de regels van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020. In leerjaar 3 is het CE nog niet van toepassing.

Afronden en het eindcijfer van het schoolexamen in leerjaar 4

Het schoolexamen wordt uiterlijk 15 dagen voor aanvang van het centraal examen afgesloten. Na afsluiting van het schoolexamen kan in geval van bijzonderheden de herkansingsregeling nog gelden. De eindcijfers voor vakken van het schoolexamen worden uitgereikt middels het Examendossier. Je tekent voor ontvangst van het examendossier.

Leerlingenstatuut

In Artikel 4 van het leerlingenstatuut staan afspraken over toetsing. Het leerlingenstatuut en het volledige Examenreglement vind je op de website van Aeres VMBO: www.aeresvmbo.nl/over-aeres-vmbo/regelingen-en-statuten

Onder verantwoordelijkheid van:

College van Bestuur Aeres Groep
Mansholtlaan 18
6708 PA Wageningen

Postbus 245
6710 BE Ede

Aldus vastgesteld,
Datum: september 2026
Plaats: Buitenpost

PTA per vak

Begrippen	Beschrijving
Periode	In deze kolom staat in welke periode een toets wordt afgenomen. Van de docent hoor je welke dag dat is. Handig is om in je agenda op te schrijven wanneer de toets is, en wat je moet kennen en kunnen. Handig is om in je agenda op te schrijven wanneer de toets is, wat je moet kennen en kunnen.
Afkorting	Elke toets heeft een afkorting. Voor de docenten is deze kolom belangrijk, omdat zij bij elke afgenomen toets een beoordeling moeten geven. De gegeven beoordelingen worden met deze afkorting vastgelegd in het examendossier.
Exameneenheid	In deze kolom staan de landelijke exameneenheden die verwijzen naar de eindtermen van elk vak.
Toetscode en omschrijving	In deze kolom staat de toetscode en een korte omschrijving van de toets.
Toetsvorm	In deze kolom staat op welke manier je laat zien wat je kent en kunt. In het PTA zie je de afkorting staan van de toetsvorm. Dat kan zijn een: MT - mondelinge toets ST - schriftelijke/digitale toets met gesloten en/of open vragen PO - praktische opdracht: product/ werkstuk/ presentatie/ video/ practicum/ stageopdracht/ etc. CTP - combitoets theorie en praktisch: het theoriedeel en praktijkdeel kan op verschillende momenten worden ingepland HD - handelingsdeel MP - meesterproef PF - portfolio: een verzameling van bewijsstukken die samen één geheel vormen PvB - proeve van bekwaamheid
Toetsduur	In deze kolom kun je zien hoeveel tijd je hebt voor een toets. De tijd wordt weergegeven in minuten. Als het vakje leeg is is de toetstijd vrij.
Weging	Hier kun je zien hoe zwaar een onderdeel meetelt voor je SE-cijfer.
Herkansing	Soms heb je het recht om een toets in een vak opnieuw te doen. Je kunt hierdoor je cijfer voor de toets verbeteren. Het hoogste cijfer telt. Alleen de toetsen met ‘J’ (Ja) kun je herkansen.

Beoordeling	In deze kolom kun je zien wat voor soort beoordeling je krijgt: een cijfer, behaald/ niet behaald of onvoldoende (O)/ voldoende (V)/ goed (G). Een 'O' geeft een rekenwaarde van 4,5, een 'V' geeft een rekenwaarde van 6,5 en een 'G' geeft een rekenwaarde van 8.
De examenstof hoort bij het	Hier staat waar de examenstof bij hoort: het schoolexamen, het centraal examen, schooleigen examenstof of een combinatie hiervan. In de vak-syllabus op examenblad.nl staan welke eindtermen horen bij het schoolexamen en welke eindtermen horen bij het centraal examen. De school kan ook eigen examenstof in het PTA opnemen.
Opmerkingen	In deze kolom staat soms extra informatie die handig is om te weten, zoals de hoofdstukken die je moet leren of een inleverdatum voor een opdracht. De informatie in deze kolom is geen formele PTA-inhoud. Deze opmerkingen geven extra informatie. Dit kan veranderen. Bij een aanpassing geeft je docent aan wat geldend is.

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / kunstvakken inclusief ckv

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K1	VBU-K-KCKV-31 Kunstmap	PO		0	J	Behaald / niet behaald	SE	oriëntatie op leren en werken
1	SE3.2	K2	VBU-K-KCKV-32 Cultureel zelfportret	PO		0	J	Behaald / niet behaald	SE	Basisvaardigheden
2	SE3.3	K3	VBU-K-KCKV-33 Culturele en kunstzinnige activiteiten	PO		0	J	Behaald / niet behaald	SE	Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping
2	SE3.4	K4	BVU-K-KCKV-34 Reflectie en kunstdossier	PF		1	J	onvoldoende, voldoende, goed	SE	Reflectie en kunstdossier

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / profielwerkstuk

Leerjaar 4

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
2	SE4.1	NE/V/1, NE/V2, NE/V/3, MVT/V/4	VBU-G-PWS-41 Profielwerkstuk, onderzoeksverslag	PO		1	J	onvoldoende, voldoende, goed	SE	NE/V/1, verwerven, verwerken verstrekken van inforamtie NE/V2, schrijven op basis van documentatie NE/V/3, Vaardigheden in samenhang MVT/V/4 leesvaardigheid (in moderne vreemde talen)
2	SE4.2	NE/V/1, NE/V2, NE/V/3, MVT/V/4	VBU-G-PWS-42 Marktorganisatie, meesterproef/ profielwerkstuk	PO		1	N	onvoldoende, voldoende, goed	SE	NE/V/1, verwerven, verwerken verstrekken van inforamtie NE/V2, schrijven op basis van documentatie NE/V/3, Vaardigheden in samenhang MVT/V/4 leesvaardigheid (in moderne vreemde talen)

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / bloemwerk

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/4.1; K/GR/4.4	VBU-B-BLWK-31 Theorietoets en/of praktische opdracht rondom bloemwerk	CTP	90	1	J	Cijfer1-10	SE	
1	SE3.2	K/GR/4.1; K/GR/4.4	VBU-B-BLWK-32 Proeve bloemwerk	PvB	150	1	N	Cijfer1-10	SE	

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / de bijzondere keuken

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/HBR/ 2.1 en K/ HBR/2.2	VBU-G-BZKK-31 Theorie en/of praktische toets over de bijzondere keuken	CTP	90	1	J	Cijfer1-10	SE	
1	SE3.2	K/HBR/ 6.1 en K/ HBR/6.2	VBU-G-BZKK-32 proeve van bekwaamheid over de bijzondere keuken	PvB	150	1	N	Cijfer1-10	SE	

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / fotografie

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/MVI/ 7.1 tm K/MVI/ 7.4	VBU-G-FOTO-31 Portfolio over Fotografie	PF		1	N	Cijfer1-10	SE	K/MVI/7.1 een fotografie concept voor de opdrachtgever ontwikkelen K/MVI/7.2 fotografische beelden realiseren en bewerken K/MVI/7.3 fotografie apparatuur en materiaal onderhouden en beheren K/MVI/7.4 het werk presenteren en promoten
1	SE3.2	K/MVI/ 7.1 tm K/MVI/ 7.4	VBU-G-FOTO-32 Combinatie toets of praktische opdracht over fotografie	CTP	90	1	J	Cijfer1-10	SE	K/MVI/7.1 een fotografie concept voor de opdrachtgever ontwikkelen K/MVI/7.2 fotografische beelden realiseren en bewerken K/MVI/7.3 fotografie apparatuur en materiaal onderhouden en beheren K/MVI/7.4 het werk presenteren en promoten

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / gezonde dieren

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/9.1 tm K/GR/ 9.4	VBU-G-GZDR-31 proeve van bekwaamheid over gezonde dieren	PvB		1	N	Cijfer1-10	SE	K/GR/9.1 op basis van de voedingsbehoefte van dieren en de samenstelling van het voer een voeradvies opstellen K/GR/9.2 gezondheidscontrole uitvoeren en hygiënisch werken K/GR/9.3 het dier in verschillende levensfasen en productiecycli verzorgen K/GR/9.4 omgaan met dieren en hun gebruiksdoel(en) herkennen
1	SE3.2	K/GR/9.1 tm K/GR/ 9.4	VBU-G-GZDR-32 Theorietoets over gezonde dieren	ST	90	1	J	Cijfer1-10	SE	K/GR/9.1 op basis van de voedingsbehoefte van dieren en de samenstelling van het voer een voeradvies opstellen K/GR/9.2 gezondheidscontrole uitvoeren en hygiënisch werken K/GR/9.3 het dier in verschillende levensfasen en productiecycli verzorgen K/GR/9.4 omgaan met dieren en hun gebruiksdoel(en) herkennen

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / groene vormgeving en styling

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/ 5.1; K/ GR/5.5	VBU-G-GZVS-31 Theorie en/of praktische toets over groene vormgeving en styling	ST	90	1	J	Cijfer1-10	SE	
1	SE3.2	K/GR/ 5.1; K/ GR/5.5	VBU-G-GRVS-32 Stijldossier over groene vormgeving en styling	PO	150	1	N	Cijfer1-10	SE	

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / het groene machinepark

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/1.1; K/GR/1.4	VBU-G-GRMP-31 Theorietoets en/of praktische opdracht rondom het groene machinepark	CTP	90	1	J	Cijfer1-10	SE	
1	SE3.2	K/GR/1.1; K/GR/1.4	VBU-G-GRMP-32 Praktische proeve rondom het groene machinepark	PvB	150	1	N	Cijfer1-10	SE	

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / het houden van dieren

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/8.1 tm K/GR/ 8.3	VBU-G-HVDR-31 proeve van bekwaamheid over houden van dieren	PvB	90	1	N	Cijfer1-10	SE	K/GR/8.1 diersoorten en rassen herkennen en benoemen K/GR/8.2 huisvesting van dieren met betrekking tot dierenwelzijn beoordelen K/GR/8.3 dagelijkse en periodieke verzorgingswerkzaamheden uitvoeren
1	SE3.2	K/GR/8.1 tm K/GR/ 8.3	VBU-G-HVDR-32 Theorietoets over houden van dieren	ST	90	1	J	Cijfer1-10	SE	K/GR/8.1 diersoorten en rassen herkennen en benoemen K/GR/8.2 huisvesting van dieren met betrekking tot dierenwelzijn beoordelen K/GR/8.3 dagelijkse en periodieke verzorgingswerkzaamheden uitvoeren

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / ondernemen

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/EO/5.1 tm K/EO/5.4	VBU-G-ONDN-31 Ondernemingsplan	PO		1	N	Cijfer1-10	SE	K/EO/5.1 het ontwikkelen en uitvoeren van een eenvoudig ondernemingsplan o jezelf als ondernemer beschrijven K/EO/5.2 een marketingplan maken K/EO/5.3 een (eenvoudig) financieel plan maken K/EO/5.4 het uitvoeren van het ondernemingsplan
1	SE3.2	K/EO/5.1 tm K/EO/5.4	VBU-G-ONDN-32 Combinatie toets of praktische opdracht over ondernemen	CTP	90	1	J	Cijfer1-10	SE	K/EO/5.1 het ontwikkelen en uitvoeren van een eenvoudig ondernemingsplan o jezelf als ondernemer beschrijven K/EO/5.2 een marketingplan maken K/EO/5.3 een (eenvoudig) financieel plan maken K/EO/5.4 het uitvoeren van het ondernemingsplan

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / robotica

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/D&P/ 3.1 tm K/D&P/ 3.2	VBU-G-WANM-31 proeve van bekwaamheid of portfolio over robotica	PvB	180	1	N	Cijfer1-10	SE	K/D&P/3.1 op basis van onderzoek praktische maatregelen treffen ter bevordering van het milieu o een beheerplan maken ter bevordering van de biodiversiteit K/D&P/3.2 een beheerplan maken ter bevordering van de biodiversiteit
1	SE3.2	K/D&P/ 3.1 tm K/D&P/ 3.2	VBU-G-WANM-32 Theorie en/of praktische opdracht over robotica	CTP	90	1	J	Cijfer1-10	SE	K/D&P/3.1 op basis van onderzoek praktische maatregelen treffen ter bevordering van het milieu o een beheerplan maken ter bevordering van de biodiversiteit K/D&P/3.2 een beheerplan maken ter bevordering van de biodiversiteit

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / tuinontwerp en -aanleg

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/ 2.1; K/ GR/2.3	VBU-G-TOA-31 Theorietoets en/of praktische opdracht rondom tuinontwerp en -aanleg	CTP	90	1	J	Cijfer1-10	SE	K/GR/2.1 oriëntatie op ontwerpen en aanleggen van tuinen K/GR/2.2 tuinen ontwerpen en aanleggen K/GR/2.3 werkzaamheden opleveren
1	SE3.2	K/GR/ 2.1; K/ GR/2.3	VBU-G-TOA-32 Proeve Tuinontwerp en -aanleg	PvB	150	1	N	Cijfer1-10	SE	

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / groene zorg

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/ 12.1; K/ GR/12.3	VBU-G-GZDR-31 Theorie en of praktische toets over groene zorg	ST	90	1	J	Cijfer1-10	SE	
1	SE3.2	K/GR/ 12.1; K/ GR/12.3	VBU-G-GRZG-32 proeve van bekwaamheid over groene zorg	PvB	150	1	N	Cijfer1-10	SE	Dit is een praktische proeve, denk om je veiligheid

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / praktisch booglassen

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/PIE/ 58.1; K/ PIE/8.4	VBU-G-PRBL-31 Theorietoets en/of praktische opdracht rondom praktisch booglassen	CTP	90	1	J	Cijfer1-10	SE	
1	SE3.2	K/PIE/ 8.1; K/ PIE/8.4	VBU-G-PRBL-32 Proeve Praktisch booglassen	PvB	150	1	N	Cijfer1-10	SE	

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / brood- en banketspecialisatie

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/HBR/ 2.1 en K/ HBR/2.2	VBU-G-BBPS-31 Theorie en/of praktische toets over Brood- en banketspecialisatie	CTP	90	1	J	Cijfer1-10	SE	K/HBR/2.1 Een bijdrage leveren aan het beheren van brood- en banketspecialiteiten. K/HBR/2.2 Een bijdrage leveren aan het vervaardigen van brood- en banketspecialiteiten, zoals: boterdegen, korstdegen, taarten en gebak, kleinbrood gevuld, getoerd gerezen, zuurdesem
1	SE3.2	K/HBR/ 2.1 en K/ HBR/2.2	VBU-G-BBSP-32 proeve van bekwaamheid over brood- en banket specialisatie	PvB	150	1	N	Cijfer1-10	SE	

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / dronetechniek I

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/PIE/ 22.1 tm K/PIE/ 22.4	VBU-G-DT1-31 Proeve rondom dronetechniek 1	PvB	180	1	N	Cijfer1-10	SE	K/PIE/22.1 het onderscheiden van de type drones en het kennen van de principes van het vliegen, de techniek van vluchtsensoren en de toepassingsmogelijkheden daarvan. K/PIE/22.2 het kennen van de wet- en regelgeving die geldt voor het vliegen met drones. K/PIE/22.3 interpreteren van een eenvoudig vluchtplan en een ontwerp daarvoor maken. K/PIE/22.4 het uitvoeren van een vlucht met een drone in een beroepssituatie op basis van een (zelfontworpen) vluchtplan.
1	SE3.2	K/PIE/ 22.1 tm K/PIE/ 22.4	VBU-G-DT1-32 Theorietoets en/of praktische opdracht rondom dronetechniek 1	CTP	90	1	J	Cijfer1-10	SE	K/PIE/22.1 het onderscheiden van de type drones en het kennen van de principes van het vliegen, de techniek van vluchtsensoren en de toepassingsmogelijkheden daarvan. K/PIE/22.2 het kennen van de wet- en regelgeving die geldt voor het vliegen met drones. K/PIE/22.3 interpreteren van een eenvoudig vluchtplan en een ontwerp daarvoor maken. K/PIE/22.4 het uitvoeren van een vlucht met een drone in een beroepssituatie op basis van een (zelfontworpen) vluchtplan.

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / werken aan natuur en milieu

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/D&P/ 3.1 tm K/D&P/ 3.2	VBU-G-WANM-31 proeve van bekwaamheid of portfolio over werken aan natuur en milieu	PvB	180	1	N	Cijfer1-10	SE	K/D&P/3.1 op basis van onderzoek praktische maatregelen treffen ter bevordering van het milieu o een beheerplan maken ter bevordering van de biodiversiteit K/D&P/3.2 een beheerplan maken ter bevordering van de biodiversiteit
1	SE3.2	K/D&P/ 3.1 tm K/D&P/ 3.2	VBU-G-WANM-32 Theorie en/of praktische opdracht over werken aan natuur en milieu	CTP	90	1	J	Cijfer1-10	SE	K/D&P/3.1 op basis van onderzoek praktische maatregelen treffen ter bevordering van het milieu o een beheerplan maken ter bevordering van de biodiversiteit K/D&P/3.2 een beheerplan maken ter bevordering van de biodiversiteit

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / duurzame melkveehouderij bedrijven en biodiversiteit

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/ 14.1 tm K/GR/ 14.3	VBU-G-DMBV-31 proeve van bekwaamheid of portfolio over Duurzame melkveehouderij	PvB	180	1	N	Cijfer1-10	SE	K/GR/14.1 bijdragen aan het opzetten van duurzame melkveehouderij. K/GR/14.2 diergezondheid en welzijn van melkvee waarnemen en bevorderen. K/GR/14.3 weidegang inplannen en uitvoeren.
1	SE3.2	K/GR/ 14.1 tm K/GR/ 14.3	VBU-G-DMBV-32 Theorie en of praktische opdracht over duurzame melkveehouderij	ST	90	1	J	Cijfer1-10	SE	K/GR/14.1 bijdragen aan het opzetten van duurzame melkveehouderij. K/GR/14.2 diergezondheid en welzijn van melkvee waarnemen en bevorderen. K/GR/14.3 weidegang inplannen en uitvoeren.

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / groei en oogst

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/ 7.1; K/ GR/7.3	VBU-G-GREO-31Theorie en/of praktische toets over Groei en oogst	CTP	90	1	J	Cijfer1-10	SE	
1	SE3.2	K/GR/ 7.1; K/ GR/7.3	VBU-G-GREO-32 proeve van bekwaamheid over groei en oogst	PvB	150	1	N	Cijfer1-10	SE	

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / natuurlijk groen

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/MVI/ 13.1 tm K/MVI/ 13.5	VBU-B-NATG-31 proeve van bekwaamheid / portfolio over natuurlijk groen	PvB	180	1	N	Cijfer1-10	SE	K/GR/13.1 argumenten noemen voor agrarisch natuurbeheer K/GR/13.2 aanpassingen benoemen en toepassen ter bescherming van de wilde flora en fauna rekening houdend met wet- en regelgeving K/GR/13.3 aanpassingen benoemen en toepassen ter bevordering van de diversiteit aan soorten wilde flora en fauna (biodiversiteit) K/GR/13.4 kleine voorzieningen voor dieren treffen ter bevordering van het aantal wilde soorten K/GR/13.5 aanpassingen aan gebouwen benoemen en toepassen ter bescherming en bev v erfvogels
1	SE3.2	K/MVI/ 13.1 tm K/MVI/ 13.5	VBU-B-NATG-32 Theorie/ praktische toets en of praktische opdracht over natuurlijk groen	ST	90	1	J	Cijfer1-10	SE	K/GR/13.1 argumenten noemen voor agrarisch natuurbeheer K/GR/13.2 aanpassingen benoemen en toepassen ter bescherming van de wilde flora en fauna rekening houdend met wet- en regelgeving K/GR/13.3 aanpassingen benoemen en toepassen ter bevordering van de diversiteit aan soorten wilde flora en fauna (biodiversiteit) K/GR/13.4 kleine voorzieningen voor dieren treffen ter bevordering van het aantal wilde soorten K/GR/13.5 aanpassingen aan gebouwen benoemen en toepassen ter bescherming en bev. v erfvogels

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / voeding: hoe maak je het?

Leerjaar 3

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
1	SE3.1	K/GR/ 11.1 tm K/GR/ 11.4	VBU-G-VOED-31 Theorie/ praktische toets en of praktische opdracht over voeding hoe maak je het?	ST	90	1	J	Cijfer1-10	SE	
1	SE3.2	K/GR/ 11.1 tm K/GR/ 11.4	VBU-G-VOED-32 proeve van bekwaamheid over voeding hoe maak je het?	PvB	150	1	N	Cijfer1-10	SE	

VMBO Theoretische/Gemengde leerweg 2026-2028 / praktijkgericht vak groen

Leerjaar 4

Periode	Afkorting	Examen-eenheid	Toetscode en omschrijving	Toets-vorm	Toets-duur	Weging	Herkansing	Beoordeling	De examen-stof hoort bij het	Opmerkingen
2	SE4.1	Domein A t/m C	VBU-G-PPG-41 Productbeoordeling meesterproef	PvB		1	N	Cijfer1-10	SE	Eindterm 1 t/m 17, afhankelijk van opdrachtgever en opdracht, maar niet gelijk aan eindtermen in toets VBU-G-PPG-42
2	SE4.2	Domein A t/m C	VBU-G-PPG-42 Procesbeoordeling Meesterproef	PvB		1	N	Cijfer1-10	SE	Eindterm 1 t/m 17, afhankelijk van opdrachtgever en opdracht, maar niet gelijk aan eindtermen in toets VBU-G-PPG-41
2	SE4.3	Domein A t/m C	VBU-G-PPG-43 Eindgesprek portfolio	MT		2	J	Cijfer1-10	SE	Eindterm 1 t/m 17. Die eindtermen die niet in de meesterproef besproken zijn.

Bijlage 1: Eindtermen examenprogramma 2027 Gemengde/theoretische leerweg

Voor de volledige omschrijving van de eindtermen verwijzen we naar de huidige versies van de syllabi en examenprogramma's:
https://www.examenblad.nl/2027/vmbo-gl/vakken

Nederlands
NE/K/1 Oriëntatie op leren en werken NE/K/2 Basisvaardigheden NE/K/3 Leervaardigheden voor het vak Nederlands NE/K/4 Luister- en kijkvaardigheid NE/K/5 Spreek- en gespreksvaardigheid NE/K/6 Leesvaardigheid NE/K/7 Schrijfvaardigheid NE/K/8 Fictie NE/V/1 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie NE/V/2 Schrijven op basis van documentatie NE/V/3 Vaardigheden in samenhang
Engels
MVT/K/1 Oriëntatie op leren en werken MVT/K/2 Basisvaardigheden MVT/K/3 Leervaardigheden in de moderne vreemde Talen MVT/K/4 Leesvaardigheid MVT/K/5 Luister- en kijkvaardigheid MVT/K/6 Gespreksvaardigheid MVT/K/7 Schrijfvaardigheid MVT/V/1 Leesvaardigheid MVT/V/3 Kennis van land en samenleving MVT/V/4 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie MVT/V/5 Vaardigheden in samenhang

Bijlage 1: Eindtermen examenprogramma 2027 Gemengde/theoretische leerweg

Wiskunde
WI/K/1 Oriëntatie op leren en werken WI/K/2 Basisvaardigheden WI/K/3 Leervaardigheden in het vak wiskunde WI/K/4 Algebraïsche verbanden WI/K/5 Rekenen, meten en schatten WI/K/6 Meetkunde WI/K/7 Informatieverwerking, statistiek WI/K/8 Geïntegreerde Wiskundige Activiteiten WI/V/1 Aanvullende eisen WI/V/2 Verrijkingsopdrachten WI/V/3 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie WI/V/4 Vaardigheden in samenhang
Biologie
BI/K/1 Oriëntatie op leren en werken BI/K/2 Basisvaardigheden BI/K/3 Leervaardigheden in het vak biologie BI/K/4 Cellen staan aan de basis BI/K/5 Schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk BI/K/6 Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend BI/K/7 Mensen beïnvloeden hun omgeving BI/K/8 Houding, beweging en conditie BI/K/9 Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding BI/K/10 Bescherming BI/K/11 Reageren op prikkels BI/K/12 Van generatie op generatie BI/K/13 Erfelijkheid en evolutie BI/V/1 Bescherming en antistoffen BI/V/2 Gedrag bij mens en dier BI/V/3 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie BI/V/4 Vaardigheden in samenhang

Bijlage 1: Eindtermen examenprogramma 2027 Gemengde/theoretische leerweg

Natuur- en scheikunde I
NASK1/K/1 Oriëntatie op leren en werken NASK1/K/2 Basisvaardigheden NASK1/K/3 Leervaardigheden in het vak natuurkunde NASK1/K/4 Stoffen en materialen NASK1/K/5 Elektrische energie NASK1/K/6 Verbranden en verwarmen NASK1/K/7 Licht en beeld NASK1/K/8 Geluid NASK1/K/9 Kracht en veiligheid NASK1/K/10 Bouw van de materie NASK1/K/11 Straling en stralingsbescherming NASK1/K/12 Het weer

Duits
MVT/K/1 Oriëntatie op leren en werken MVT/K/2 Basisvaardigheden MVT/K/3 Leervaardigheden in de Moderne Vreemde Talen MVT/K/4 Leesvaardigheid MVT/K/5 Luister- en kijkvaardigheid MVT/K/6 Gespreksvaardigheid MVT/K/7 Schrijfvaardigheid MVT/V/1 Leesvaardigheid MVT/V/2 Schrijfvaardigheid MVT/V/3 Kennis van land en samenleving MVT/V/4 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie MVT/V/5 Vaardigheden in samenhang

Bijlage 1: Eindtermen examenprogramma 2027 Gemengde/theoretische leerweg

Economie
EC/K/1 Oriëntatie op leren en werken EC/K/2 Basisvaardigheden EC/K/3 Leervaardigheden in het vak economie EC/K/4A Consumptie EC/K/4B Consumptie en consumentenorganisaties EC/K/5A Arbeid en productie EC/K/5B Arbeid en bedrijfsleven EC/K/6 Overheid en bestuur EC/K/7 Internationale ontwikkelingen EC/K/8 Natuur en milieu EC/V/1 Verrijkingsstof EC/V/2 Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie EC/V/3 Vaardigheden in samenhang

Maatschappijleer
ML1/K/1 Oriëntatie op leren en werken ML1/K/2 Basisvaardigheden ML1/K/3 Leervaardigheden in het vak maatschappijleer ML1/K/4 Cultuur en socialisatie ML1/K/5 Sociale verschillen ML1/K/6 Macht en zeggenschap ML1/K/7 Beeldvorming en stereotypering

Kunstvakken inclusief CKV
KV/K/1 Oriëntatie op leren en werken KV/K/2 Basisvaardigheden KV/K/3 Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping KV/K/4 Reflectie en kunstdossier

Lichamelijke opvoeding 1
LO1/K/1 Oriëntatie op leren en werken LO1/K/2 Basisvaardigheden LO1/K/3 Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding LO1/K/4 Spel LO1/K/5 Turnen LO1/K/6 Bewegen op muziek LO1/K/7 Atletiek LO1/K/8 Zelfverdediging LO1/K/9 Actuele bewegingsactiviteiten

Bijlage 1: Eindtermen examenprogramma 2027 Gemengde/theoretische leerweg

Lichamelijke opvoeding 2

LO2/K/2 Basisvaardigheden
LO2/K/3 Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding
LO2/K/4 Spel
LO2/K/5 Turnen
LO2/K/6 Bewegen op muziek
LO2/K/7 Atletiek
LO2/K/8 Zelfverdediging
LO2/K/9 Actuele bewegingsactiviteiten
LO2/K/10 Bewegen regelen
LO2/K/11 Bewegen en samenleving en gezondheid
LO2/K/12 Beroepspraktijkvorming

Praktijkgericht programma Groen

Domein A: Praktijkgerichte opdrachten
Eindterm 1 - Ontwikkelen van interesses
Eindterm 2 - Ontwikkelen van kwaliteiten

Domein B: Programmaoverstijgende vaardigheden
Eindterm 3 - Sociaal handelen
Eindterm 4 - Samenwerken
Eindterm 5 - Taalvaardigheden
Eindterm 6 - Rekenvaardigheden
Eindterm 7 - Digitale vaardigheden
Eindterm 8 - Analytische denkvaardigheden
Eindterm 9 - Kritische denkvaardigheden
Eindterm 10 - Creatieve denkvaardigheden
Eindterm 11 - Onderzoeken

Domein C: Programmaspecifieke vaardigheden
Eindterm 12 - Ontwerpen van een ruimte
Eindterm 13 - Maken van een product
Eindterm 14 - Adviseren over bedrijfsvoering
Eindterm 15 - Telen van een gewas
Eindterm 16 - Verzorgen van dieren
Eindterm 17 - Produceren van voedingsmiddelen

Beroepsgerichte keuzevakken

De eindtermen voor de beroepsgerichte keuzevakken vind je op de website van Stichting Platforms vmbo:
https://www.platformsvmbo.nl/profielen/